

คณะเกษตร กำแพงแสน

สาขาวิชาการปรับปรุงพันธุ์พืช
(Plant Breeding)

ชื่อปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การปรับปรุงพันธุ์พืช), ปร.ด. (การปรับปรุงพันธุ์พืช)
Doctor of Philosophy (Plant Breeding), Ph.D. (Plant Breeding)

โครงสร้างหลักสูตร

แบบ 1.1

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต
ก. วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
- สัมมนา	4 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
- วิชาเอกบังคับ	3 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
ข. วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

รายการวิชา

ก. วิชาเอกไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

- สัมมนา 4 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

02049697 สัมมนา

(Seminar)

1,1,1,1

- วิชาเอกบังคับ 3 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

02049691 ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช

(Advanced Research Methods in Plant Breeding)

3(1-6-5)

ข. วิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

02049699 วิทยานิพนธ์

(Thesis)

1-48

แบบ 1.2

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต
ก. วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
- สัมมนา	6 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
- วิชาเอกบังคับ	3 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
ข. วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

รายการวิชา

ก. วิชาเอกไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

- สัมมนา 6 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

02049697 สัมมนา

(Seminar)

1,1,1,1,1,1

- วิชาเอกบังคับ 3 หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

02049691 ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช

(Advanced Research Methods in Plant Breeding)

3(1-6-5)

ข. วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

02049699 วิทยานิพนธ์
(Thesis)

1-72

แบบ 2.1

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต
ก. วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต
- สัมมนา	4 หน่วยกิต
- วิชาเอกบังคับ	3 หน่วยกิต
- วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต
ข. วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

รายการวิชา

ก. วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

- สัมมนา 4 หน่วยกิต

02049697 สัมมนา
(Seminar)

1,1,1,1

- วิชาเอกบังคับ 3 หน่วยกิต

02049691 ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช
(Advanced Research Methods in Plant Breeding)

3(1-6-5)

- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต

ให้นักนิสิตเลือกเรียนจากตัวอย่างรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต

02049671 ทักษะการปรับปรุงพันธุ์พืช
(Plant Breeding Perspectives)

3(3-0-6)

02049672 การปรับปรุงพันธุ์พืชระดับโมเลกุล
(Molecular Plant Breeding)

3(3-0-6)

02049673 การปรับปรุงพันธุ์พืชในองค์กรเอกชน
(Plant Breeding in Commercial Organizations)

3(3-0-6)

02049674 พันธุศาสตร์ปริมาณขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช
(Advanced Quantitative Genetics in Plant Breeding)

3(3-0-6)

02049696 เรื่องเฉพาะทางการปรับปรุงพันธุ์พืช
(Selected Topics in Plant Breeding)

1-3

02049698 ปัญหาพิเศษ
(Special Problems)

3

ข. วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

02049699 วิทยานิพนธ์
(Thesis)

1-36

แบบ 2.2

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต
ก. วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต
- สัมมนา	6 หน่วยกิต
- วิชาเอกบังคับ	3 หน่วยกิต
- วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
ข. วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

รายการวิชา**ก. วิชาเอกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต****- สัมมนา 6 หน่วยกิต**

02049697 สัมมนา

(Seminar)

1,1,1,1,1,1

- วิชาเอกบังคับ 3 หน่วยกิต

02049691 ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช

(Advance Research Methods in Plant Breeding)

3(1-6-5)

- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาการห้ส 600 ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต จากตัวอย่างรายวิชาต่อไปนี้

01003575 การปรับปรุงพันธุ์พืชขั้นสูง I

(Advance Plant Breeding I)

3(3-0-6)

01003578 การปรับปรุงพันธุ์พืชตามสภาพแวดล้อมบังคับ

(Breeding for Environmental Stress)

3(3-0-6)

02042571 การปรับปรุงพันธุ์พืชสวน

(Horticultural Breeding)

3(1-6-5)

02042574 จีโนมพืชสวน

(Horticultural Genome)

3(3-0-6)

02049571 พันธุศาสตร์ปริมาณและพันธุศาสตร์ประชากรเพื่อการปรับปรุงพันธุ์

(Quantitative and Population Genetics for Breeding)

3(3-0-6)

02049574 พันธุศาสตร์โมเลกุลและเซลล์พันธุศาสตร์เพื่อการปรับปรุงพันธุ์พืช

(Molecular Genetics and Cytogenetics for Plant Breeding)

3(2-3-6)

02049575 การปรับปรุงพันธุ์พืชต้านทานตามสภาวะเครียดทางชีวะ

(Plant Breeding for Biotic Stress Resistance)

3(3-0-6)

02049576 เทคนิคการปรับปรุงพันธุ์พืชหลายปี

(Techniques in Perennial Plant Breeding)

3(1-6-5)

02049577 การจัดการข้อมูลในการปรับปรุงพันธุ์พืช

(Data Management in Plant Breeding)

3(1-6-5)

02049671 ทศนมิติการปรับปรุงพันธุ์พืช

(Plant Breeding Perspectives)

3(3-0-6)

02049672 การปรับปรุงพันธุ์พืชระดับโมเลกุล

(Molecular Plant Breeding)

3(3-0-6)

02049673 การปรับปรุงพันธุ์พืชในองค์กรเอกชน

(Plant Breeding in Commercial Organizations)

3(3-0-6)

02049674 พันธุศาสตร์ปริมาณขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช

(Advanced Quantitative Genetics in Plant Breeding)

3(3-0-6)

02049696 เรื่องเฉพาะทางการปรับปรุงพันธุ์พืช

(Selected Topics in Plant Breeding)

1-3

02049698	ปัญหาพิเศษ (Special Problems)	3
ข. วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต		
02049699	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	1-48

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาของหลักสูตร

02049571	พันธุศาสตร์ปริมาณและพันธุศาสตร์ประชากรเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ (Quantitative and Population Genetics for Breeding)	3(3-0-6)
<p>ความสมดุลของยีนในประชากรที่ปรับปรุงพันธุ์ การเปลี่ยนแปลงความถี่ของยีน การใช้เครื่องหมายโมเลกุลศึกษาความแปรปรวน การคัดเลือกพันธุกรรมเพื่อการปรับปรุงประชากร วิเคราะห์วิถีบาทของความสัมพันธ์ของพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์ ระบบผสมพันธุ์และการผสมพันธุ์ในสายพันธุ์ระหว่างการปรับปรุงประชากร แบบแผนการผสมพันธุ์ การใช้พันธุศาสตร์ปริมาณและสถิติสำหรับการปรับปรุงพันธุ์พืช</p> <p>Gene equilibrium of a breeding population. Change in gene frequency. Use of molecular marker for variation study. Genetic selection for population improvement. Path analysis of genetic relationship related to plants and animals. Mating systems and inbreeding during population improvement. Mating designs. Application of quantitative genetics and statistics for plant breeding. Quantitative trait loci of improving traits.</p>		
02049572	พันธุศาสตร์ปริมาณสำหรับการปรับปรุงพันธุ์พืช (Quantitative Genetics for Plant Breeding)	3(3-0-6)
<p>แบบแผนการผสมพันธุ์ การใช้พันธุศาสตร์ปริมาณและสถิติสำหรับการปรับปรุงพันธุ์พืช ตำแหน่งของยีนที่ควบคุมลักษณะปริมาณ การหาตำแหน่งยีนโดยใช้เครื่องหมายโมเลกุล</p> <p>Mating designs. Application of quantitative genetics and statistics for plant breeding. Quantitative trait loci of improving traits. Locating a gene by molecular markers.</p>		
02049573	การคัดเลือกพันธุ์พืชขั้นสูง (Advanced Plant Selection)	3(3-0-6)
<p>วิธีการคัดเลือกพันธุ์พืชที่ขยายพันธุ์โดยอาศัยเพศและไม่อาศัยเพศ การปรับปรุงประชากร การพัฒนาและคัดเลือกสายพันธุ์เพื่อสร้างลูกผสม การตอบสนองต่อการคัดเลือกลักษณะเดี่ยวและหลายลักษณะ การคัดเลือกทางอ้อม การคัดเลือกเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ผลของปฏิกริยาระหว่างพันธุกรรมกับสภาพแวดล้อม การรักษาความบริสุทธิ์ของพันธุ์กรรมของสายพันธุ์ทางการค้า</p> <p>Selection methods for sexually and asexually propagated plants. Population improvement, line development and selection for hybrid production. Response to selection in single and multiple traits. Indirect selection. Selection for specific objectives. Effects of genotype by environment interaction. Maintenance breeding of commercial varieties.</p>		
02049574	พันธุศาสตร์โมเลกุลและเซลล์พันธุศาสตร์เพื่อการปรับปรุงพันธุ์พืช (Molecular Genetics and Cytogenetics for Plant Breeding)	3(2-3-6)
<p>โครงสร้างโครโมโซม การจำแนกรูปร่างของโครโมโซม ความผิดปกติของโครโมโซม โครโมโซมและวิวัฒนาการพืช สารพันธุกรรม การเพิ่มตัวเองของดีเอ็นเอ ยีนอมและยีนของพืช การถอดรหัส การแปลรหัส และการควบคุมการแสดงออกของยีน เครื่องหมายดีเอ็นเอเบื้องต้นและการประยุกต์ใช้ การทำแผนที่ยีนที่ควบคุมลักษณะปริมาณเพื่อการปรับปรุงพันธุ์พืช</p> <p>Chromosome structure and classification, chromosome aberration, chromosome and plant evolution. Genetic material, DNA replication, plant genome and gene, transcription, translation and gene expression regulation. Basic of DNA markers and application. QTL mapping for plant breeding.</p>		

- 02049575   **การปรับปรุงพันธุ์พืชด้านทานตามสภาวะเครียดทางชีวณะ**
(Plant Breeding for Biotic Stress Resistance)   **3(3-0-6)**
การจำแนกปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดทางชีวณะ และการควบคุมความเครียดทางชีวณะโดยวิธีทางพันธุศาสตร์ วิธีการและเทคนิคของการปรับปรุงพันธุ์พืชและการคัดเลือกเพื่อให้ต้านทานโรค แมลง และศัตรูพืชอื่น ๆ
Classification of the limiting biotic factors and control of biotic stress by genetic means.
Methodologies and techniques of plant breeding and selection for disease, insect and other pest resistance.
- 02049576   **เทคนิคการปรับปรุงพันธุ์พืชหลายปี**
(Techniques in Perennial Plant Breeding)   **3(1-6-5)**
การจัดการละอองเรณู เมล็ด และต้นกล้า การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการคัดเลือกสายพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์ลักษณะเฉพาะ กระบวนการปลูกทดสอบ การวิเคราะห์ข้อมูล และการปล่อยพันธุ์ใหม่
Pollen, seed and seedling management. Application of new technology in line selection. Breeding for specific traits. Process of testing, data analysis and releasing of new cultivars.
- 02049577   **การจัดการข้อมูลในการปรับปรุงพันธุ์พืช**
(Data management in Plant Breeding)   **3(1-6-5)**
การจัดการระบบฐานข้อมูลเชื้อพันธุกรรมในโครงการปรับปรุงพันธุ์พืช การใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติในงานปรับปรุงพันธุ์พืช การสืบค้นและการเชื่อมโยงฐานข้อมูลในเครือข่ายชีวสนเทศทางการปรับปรุงพันธุ์พืช
Database management of germplasm in a plant breeding program, , statistical analysis packages for plant breeding. information retrieval from public databases, data mining, design and construction of a relational database in a plant breeding program and Bioinformatics in plant breeding.
- 02049671   **ทัศนมิติการปรับปรุงพันธุ์พืช**
(Plant Breeding Perspectives)   **3(3-0-6)**
การมองปัญหาการปรับปรุงพันธุ์พืชในแง่มุมด้านชีววิทยา สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐศาสตร์ การเชื่อมโยงแนวความรู้ และความคิดในการปรับปรุงพันธุ์พืช ระดับเซลล์ และระดับโมเลกุล
Plant breeding outlook in different biological, social, environmental and economical angles.
Interconnection among knowledge and idea in plant breeding at cellular and molecular level.
- 02049672   **การปรับปรุงพันธุ์พืชระดับโมเลกุล**
(Molecular Plant Breeding)   **3(2-3-6)**
เทคโนโลยีชีวภาพและพันธุศาสตร์โมเลกุลในการปรับปรุงพันธุ์พืช โครงสร้างและการวิเคราะห์กรดนิวคลีอิก การพัฒนาเครื่องหมายโมเลกุลเพื่อการคัดเลือกพืช การทำแผนที่จีโนมและวิเคราะห์ตำแหน่งของยีนที่ควบคุมลักษณะเชิงปริมาณ การคัดเลือกโดยใช้เครื่องหมายโมเลกุลและการทำปริมิตยีน
Biotechnology and molecular genetics in plant breeding, structure and analysis of nucleic acids, developing molecular markers for plant selection, genome mapping and quantitative trait locus analysis, marker-assisted selection and gene pyramiding.
- 02049673   **การปรับปรุงพันธุ์พืชในองค์กรเอกชน**
(Plant Breeding in Commercial Organizations)   **3(3-0-6)**
ธุรกิจการปรับปรุงพันธุ์พืช การวิเคราะห์สินค้าและตลาด การจัดการโครงการปรับปรุงพันธุ์พืช การผลิต การตลาด และการกระจายสินค้าเมล็ดพันธุ์ จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงพันธุ์พืช การบริหาร จัดการบริษัทเมล็ดพันธุ์ มีการศึกษานอกสถานที่

Plant breeding business. Product and market analysis. Management of plant breeding program. Production, marketing and distribution of seeds. Ethics and laws related to plant breeding. Management and administration of seed companies. Field trips required.

- 02049674 พันธุศาสตร์ปริมาณขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช
(Advanced Quantitative Genetics in Plant Breeding) 3(3-0-6)
วิธีการทางสถิติขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช การประมาณค่าเชิงเส้นตรงที่ดีที่สุดโดยไม่เอนเอียงผลของหน่วยวัด และการวิเคราะห์การผสมข้ามสายพันธุ์ วิธีการตรวจหา ยีนหลัก ผลของแม่และยีนที่เกี่ยวข้องกับเพศ
Advanced statistical methodology in plant breeding. Best linear unbiased prediction. Scaling effects and analysis of line crosses. Methods of detecting major genes, maternal effects and sex linkages.
- 02049691 ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงในทางการปรับปรุงพันธุ์พืช
(Advanced Research Methods in Plant Breeding) 3(1-6-5)
หลักและระเบียบวิธีการวิจัยทางการปรับปรุงพันธุ์พืช การกำหนดปัญหา การวางรูปการวิจัย การตั้งวัตถุประสงค์และสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างแบบสอบถาม การวิเคราะห์และตีความข้อมูล การใช้สถิติสำหรับการวิจัย การเขียนรายงาน การเขียนรายงาน และการเสนอผลการวิจัย
Principles and methods in plant breeding research, identification of research problems, formulation of research objectives and hypotheses, collection of data, construction of questionnaire, data analysis and interpretation, application of statistics for research, report writing and presentation.
- 02049696 เรื่องเฉพาะทางการปรับปรุงพันธุ์พืช
(Selected Topics in Plant Breeding) 1-3
เรื่องเฉพาะทางการปรับปรุงพันธุ์พืชในระดับปริญญาเอก หัวข้อเรื่องเปลี่ยนแปลงในแต่ละภาคการศึกษา
Selected topics in plant breeding at the doctoral degree level. Topics are subjected to change each semester.
- 02049697 สัมมนา
(Seminar) 1
การนำเสนอและอภิปรายหัวข้อที่น่าสนใจทางสาขาวิชาการปรับปรุงพันธุ์พืชในระดับปริญญาเอก
Presentation and discussion on current interesting topics in plant breeding at the doctoral degree level.
- 02049698 ปัญหาพิเศษ
(Special Problems) 1-3
การศึกษาค้นคว้าทางสาขาวิชาการปรับปรุงพันธุ์พืช ในระดับปริญญาเอก และเรียบเรียงเขียนเป็นรายงาน
Study and research in plant breeding at the doctoral degree level and compile into a written report.
- 02049699 วิทยานิพนธ์
(Thesis) 1-72
วิจัยในระดับปริญญาเอก และเรียบเรียงเขียนเป็นวิทยานิพนธ์
Research at the doctoral degree level and compile into thesis.

- รายวิชาของหลักสูตรอื่น
- 01003575   การปรับปรุงพันธุ์พืชขั้นสูง I
(Advance Plant Breeding I) 3(3-0-6)
ทฤษฎีและระบบพันธุกรรมที่มีบทบาทต่อการปรับปรุงพันธุ์พืช อันได้แก่ เฮเตอโรซิส พันธุศาสตร์ของเซลล์ การกลายพันธุ์ โพลีพลอยดี แอพอมิกซิส เพศผู้เป็นหมัน ไบโอมेटริก การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของพืชที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพันธุ์พืช
Theoretical and genetical approaches in plant breeding. Discussion on heterosis, cytogenetics, mutations, polyploidy, apomixis, male sterility, biometric and tissue culture in relation to crop improvement.
- 01003578   การปรับปรุงพันธุ์พืชตามสภาพแวดล้อมบังคับ
(Breeding for Environmental Stress) 3(3-0-6)
การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงพันธุ์พืช โดยอาศัยหลักพันธุศาสตร์และหลักการปรับปรุงพันธุ์พืช เพื่อให้พืชนั้นสามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตในสภาพท้องถิ่นที่มีสภาพแวดล้อมบังคับและมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืชที่จำกัด
Genetic and plant breeding approaches in the environment of crop varieties resistant to stress environment.
- 02042571   การปรับปรุงพันธุ์พืชสวน
(Horticultural Breeding) 3(3-0-6)
การนำเข้าพืช การประเมินค่าเชื้อพันธุ์ทางลักษณะสืบสายพันธุ์เชิงคุณภาพและปริมาณ เสถียรภาพของพันธุ์และอันตรกิริยาระหว่างจีโนไทป์และสภาพแวดล้อม การวางแผนการทดลองขั้นสูงและสถิติแบบหลายตัวแปร การคัดเลือกทางตรงและทางอ้อม การศึกษาความสัมพันธ์ของเครื่องหมายโมเลกุลและลักษณะต่างๆ
Plant introduction, germplasm evaluation in qualitative and quantitative traits. Stability of the lines and genotype by environment interaction. Advance experimental designs and multivariate statistics. Direct and indirect selection and molecular marker associated with the traits.
- 02042574   จีโนมพืชสวน
(Horticultural Genome) 3(3-0-6)
องค์ประกอบและโครงสร้างของจีโนมพืช การใช้ประโยชน์เครื่องหมายดีเอ็นเอชนิดต่างๆ การสร้างแผนที่โครโมโซมของพืชผัก ไม้ดอกและไม้ผล การใช้เครื่องหมายดีเอ็นเอในการช่วยคัดเลือก การหาตำแหน่งยีนและตำแหน่งของลักษณะทางปริมาณ การแยกสกัดยีนโดยอาศัยแผนที่โครโมโซม การวิเคราะห์หลายพิมพ์ดีเอ็นเอ การวิเคราะห์จีโนมเปรียบเทียบ การแสดงออกของยีนในจีโนม
Plant genome component and structure. Uses of various DNA marker types. Construction of chromosome map of vegetable, ornamental and fruit crop. Marker assisted selection. Gene tagging and quantitative trait loci analysis. Map-base gene cloning and DNA fingerprinting analysis. Comparative genome analysis. Functional genomics.